

Čo by som chcel priniest' vo funkcii generálneho dozorca?

BROZMAN: Mnohí ma poznajú, so mnou sa vždy dohodnete. Teda v bratskej láske a vzájomnom napomínaní, usmernení, dokážeme spoločne verne stáť v službe na Pánovej vinici. Myslím to tak, že vždy je u mňa ochota a spôsob k hľadaniu cesty v prospech cirkvi. Mám túžbu navštíviť zbory, ktoré potrebujú pomôcť. Budeme spoločne hľadať riešenia, aby naše spoločné napredovanie bolo zjavné. Aby sme boli dobrým svedectvom viery v Toho, ktorý bol, ktorý je a ktorý príde v sláve.

LUKÁČ Zdôraznil by som dve veci: dbať na správne smerovanie loďky našej cirkvi a pokoj, tvorivú atmosféru.

A/ Smerovanie loďky našej cirkvi správnym smerom. Cirkev má svoje vážne poslanie. Urobiť všetko pre naplnenie tohto poslania.

a/ Má niesť slovo života tomuto svetu. Dávať návod na šťastný život, dávať nádej, vieru, napomínať i karhať, ak je potrebné. Určite netreba pripomínať koľko je blúdiacich, prepadajúcich alkoholu, drogám. Ako sa rozpadajú mladé rodiny? Koľko je blúdiacich bez zmyslu života, koľko je samovrahov? Kam to vlastne spejeme? Cirkev má byť soľou a svetlom. Ak soľ stratí svoju slasť, na čo je potom vhodná?

b/Cirkev musí vzdelávať, otvárať oči, zaháňať tmu, formovať charakter. Naše cirkevné školstvo má veľké poslanie, treba ho podporovať.

c/ Slúžiť ľuďom, ktorí sú v núdzi. Diakonia, praktická služba je naším veľkým, radostným poslaním. Pripomínam slová“ nemilujte slovom ani jazykom ,ale skutkom a pravdou.

d/ rozumne spravovať naše vnútorné veci v cirkvi a to hmotné i duchovné. Naš život v cirkvi, naše praktiky sú veľmi silným svedectvom pre svet. Nezapúdajme na to. Naše praktiky musia byť čisté. Špinavými rukami sa čistá práca robiť nedá.

B. Vniesť pokoj, tvorivého ducha, tvoriť pokoj, vnášať nadšenie pre prácu v cirkvi a dôveru. Nech je práca v cirkvi pre nás radosťou. Rozhodne nepodporovať prázdne reči.

Čo by ste chceli priniest' vo funkcii generálneho biskupa Evanjelickej cirkvi na Slovensku?

MIŠINA Generálne presbyterstvo určilo, že program kandidátov bude zverejnený až 1. júna. Preto spomeniem len dve veci, ktorým sa chcem venovať:

- Podporím snahy o silnejšie postavenie cirkevných zborov. V našej cirkvi nemá tradíciu uniformita, ak sa prejavuje a sú snahy posilniť „jednofarebnosť“ našej cirkvi, potom treba povedať, že to nezodpovedá tradičným hodnotám cirkvi (okrem doby socializmu) ani evanjelickej podstate cirkvi. Nepotrebujeme uniformitu. Bohatstvo našej cirkvi vidím v pestroste práce a služby v našich cirkevných zboroch, seniorátoch a dištriktoch.

- Za dôležitú považujem misiu. Je príliš veľa evanjelikov, ktorí sú síce pokrstení, možno i konfirmovaní, ale s cirkvou, ani s Pánom Bohom nežijú. Myslím, že je dôležité, aby sme sa v našich cirkevných zboroch nestarali len o vieru nás, ktorí do

KLÁTIK Od narodenia som rástol v našej ECAV, ktorá pre mňa znamená domov, pretože je telom nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista. Túto skutočnosť vnímam ako veľkú milosť a požehnanie pre môj život. To, že moje korene sú v cirkvi, ktorá má históriu bohatú na ľudí, na osobnosti, ktoré neustúpili a nekapitulovali ani napriek ťažkým podmienkam, ani za cenu utrpenia, to osobne pokladám za veľkú česť, ale samozrejme predovšetkým za príklad hodný nasledovania. Mojim heslom je „Svedčiť a svietiť“. Chcem a snažím sa o to, aby som rôznymi spôsobmi svedčil o Trojjedinom Pánu Bohu a o vykupiteľskom diele Ježiša Krista. Som vďačný, že smiem slovom Božím svietiť na cestu veriacim ale i neveriacim, ktorým mám možnosť sa pri rôznych príležitostiach prihovoriť.

Predstupujem s programom, s ktorým vystupujem na kazateľnicu pred zhromaždené spoločenstvo, za

kostola chodíme, ale aj o prebudenie tých, ktorí duchovne spia. A to je misia. To sú dve z mojich myšlienok, keď sa pýtate, čo by som chcel do cirkvi priniesť.

katedru pred poslucháčov EBF, keď píšem novú knihu, keď vystupujem na pódium a prednášam na konferenciách, keď predsedám výborom tu doma, v Ekumenickej rade cirkví, či v medzinárodných organizáciách, ale aj keď s rodinou, či sám v modlitbách ďakujem Bohu za Jeho dary. Lebo tak ako apoštol Pavel neprišiel hlásať iné evanjelium než evanjelium Ježiša Krista, tak ani prvý duchovný evanjelickej cirkvi nemôže a nesmie hlásať nič iné ako to jediné platné - evanjelium nášho Pána a Spasiteľa.

Svedčiť a svietiť, to v praktických dôsledkoch znamená aj konkrétne rozhodnutia, konkrétne konanie, celý spôsob života.

Jednou z úloh generálneho biskupa ECAV na Slovensku je udržiavať jednotu cirkví vo viere, dbať o čistotu učenia. To ani v dnešnej dobe nie je záležitosť jednoduchá a veľmi často ani príjemná, ale veľmi potrebná a dôležitá a treba v nej pokračovať.

Dôležitá a potrebná je zo strany vedenia cirkvi jej všestranná podpora vnútornej i vonkajšej misie, o čo sa zo svojho postu a svojich možností snažím a samozrejme, ak mi bude umožnené, budem tak robiť aj ďalej.

Viem, že je potrebné mať centrum ďalšieho vzdelávania pre duchovných, ale aj vzdelávania pre pracovníkov s deťmi, mládežou i dospelými v rôznych oblastiach. Je potrebné vzdelávať a viesť aj ďalších spolupracovníkov, ktorí sú ochotní v cirkvi v cirkevných zboroch poslúžiť. Preto sa nevzdávam realizácie myšlienky Evanjelickej akadémie.

Vo svojej službe generálneho biskupa som vníkol do mnohých problematík. Ide tu predovšetkým o pomoc cirkevným zborom – po viacerých stránkach. Je tu práca, ktorú som začal a v ktorej by som rád pokračoval. Na to je veľmi dôležitý kontakt s cirkevnými zbormi, nie tzv. od stola, ale v realite. Preto pokladám za veľmi dôležité navštevovať cirkevné zbory pri rôznych príležitostiach, nielen počas slávností a rozprávať sa o ich potrebách, radoostiach i starostiach s bratmi farármi, sestrami fárarkami cirkevných zborov, s presbytermi, ale aj so všetkými bratmi a sestrami vo viere.

Tiež je dôležitý kontakt vedenia ECAV so štátnymi predstaviteľmi, s vládnyimi činiteľmi, kde prebiehajú dôležité rokovania napr. ohľadom školstva, diakonie, rôznych podporných projektov, celocirkevných udalostí (ako sú napr. Evanjelické cirkevné dni, ktoré majú výrazný misijný charakter), finančného zabezpečenia duchovných, ale sú to aj rokovania týkajúce sa celospoločenských otázok, etiky, morálky,... Toľko spomínanú odľuku cirkvi od štátu vôbec nemôžeme brať na ľahkú váhu (teraz nejde o to,

	<p>či sme za alebo proti), musíme sa najlepšie pripraviť a samozrejme sa aj zasaď za práva cirkvi a cirkevných zborov. Nemenej dôležitá je spolupráca s ostatnými kresťanskými cirkvami v našej krajine, ale aj s evanjelickými cirkvami v zahraničí.</p> <p>V rámci reštrukturalizácie organizácie našej cirkvi považujem za potrebné, rozanalyzovať rôzne formy štruktúry našej cirkvi (čo sa aj koná), ale pri tom všetkom musíme brať do úvahy aj na možnú odľuku cirkvi od štátu, s čím budú súvisieť mnohé veci. Zasadzujem sa o to, aby skôr, ako sa príjmu dôležité rozhodnutia, prebehla riadna a seriózná diskusia.</p> <p>Pri všetkej práci a úsilí však sú platné slová Ž127,1: Ak Hospodín</p>
<p>Potrebuje ECAV generálny biskupský úrad? Ak áno, čo má byť jeho hlavná úloha?</p>	
<p>BROZMAN: Stále platí uznesenie Synody 2010, kde 3/5 synodálov prijalo uznesenie o reorganizácii na 3 dištrikty. Plne sa s tým stotožňujem a som presvedčený, že na tomto nám treba popracovať. Myslím teda, že generálny biskupský úrad nepotrebujeme, zvädza to k mocenským chůfkam. Vystavujeme pokušeniu našich predstavených. Opticky potom sa dá ľahko sklznúť do pazúrov moci, ktorými je túžba ovládať všetko. Ukázalo sa to v minulosti, kedy aj ZED žiadal zrušiť GBÚ. Je to proces, ktorý je nutné rozbehnúť.</p>	<p>LUKÁČ Sme veľmi roztrieštení a bojím sa, že ak cirkev sa rozparceluje, ohrozíme ju v základoch. Nepriateľ ju môže o to skôr zničiť. Hlavný problém nevidím v GBU. Myslím, že cirkev ako celok niečo má zastrešovať. V živote sú dôležité osobné kontakty, stála zodpovednosť. Rotujúce zastupovanie cirkvi navonok voči úradom má tiež svoje riziká. Som za ústredný úrad cirkvi, nemusí sa zrovna volať generálny biskupský úrad. Ten chápem ako nie veľkého pána, ale služobníka. Naše asi ešte postkomunistické chápanie je, že vysoký funkcionár je veľký pán. Veľké nepochopenie, omyl!!! Vysoký funkcionár je služobníkom všetkých. Vyššie cirkevné inštitúcie sú nie na to, aby vládli, ale naopak, pomáhali zborom. Sú pre nich a nie naopak. Nie cirkevné zbory majú robiť akési křoví pre biskupské úrady, ale naopak biskupské úrady majú urobiť všetko na pomoc zborom. Tu je prvá línia. Rodina a zbor.</p> <p>Podľa môjho názoru treba veľký dôraz klásť pri reštrukturalizácii na regióny či mikroregióny a zbory, ktoré tu pôsobia. Sú najbližší spojenci, spolu dokážu viac- budovanie škôl, diakonia-domovy dôchodcov a pod. Tu treba klásť dôraz na spoluprácu. Región musí cítiť, že tu žijú evanjelici, oni sa majú podieľať na rozvoji regiónu.</p> <p>Na záver malá poznámka. Teraz pôsobím 4. funkčné obdobie ako zborový dozorca a niečo som skúsil. Veľmi veľa vecí sme si museli vybavovať ťažko, obrátiť sa na kvalifikovaný nadriadený orgán môže byť veľkou pomocou. Ak však túto radu či pomoc čakáte a nedostanete, alebo nie na patričnej úrovni, určite sa spýtate:“ Načo nám vlastne daný úrad je?“</p>
<p>MIŠINA Funkcia generálneho biskupa bola síce vytvorená pred socializmom. No úlohy generálneho biskupa vykonával jeden z dvoch dištriktuálnych biskupov. Až keď prišiel socializmus, komunistický režim zneužil túto funkciu a centralizoval moc v cirkvi do rúk generálneho</p>	<p>KLÁTIK O generálnom biskupovi hovorí už cirkevná ústava z roku 1921. Postavenie a úlohy generálneho predsedníctva generálnej cirkvi určovali paragrafy 176 – 182 a predsedníctvo tvorili generálny biskup a generálny dozorca. Nie je to teda výmysel komunistov ako dnes niektorí tvrdia.</p>

biskupa. Pritom si zabezpečil, aby to bol vždy človek, ktorý pôjde vtedajšiemu režimu poruke. Preto je táto funkcia značne diskreditovaná. Žiaľ, za vyše 22 rokov po revolúcii sme v cirkvi s touto zdeformovanou funkciou nič neurobili.

Myslím, že by sme sa mali vrátiť k modelu, ktorý pred rokom 1948 dobre fungoval: Jeden z dištriktuálnych biskupov by bol predsedajúcim biskupom. To znamená, že by zvolával celocirkevné porady, koordinoval by celocirkevné úlohy a projekty, reprezentoval by cirkev navonok. Ale nemal by podriadených biskupov, ako je tomu dnes. Okrem toho, v tejto funkcii by sa mohli dištriktuálni biskupi striedať, pričom by nezáležalo na tom, či budú dištrikty dva, či tri, alebo štyri. Pomohlo by to i k vzájomnému pochopeniu sa v zbore biskupov, pretože každý z nich by vedel, že aj na neho príde rad a bude potrebovať podporu ostatných.

O úlohách generálneho biskupa hovorí aj dnešná cirkevná ústava. Jeho povinnosťou je zabezpečiť, aby sa evanjelium Kristovo zvestovalo v celej cirkvi podľa vieroučných zásad Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, chrániť cirkev a jej jednotu, dozerať na duchovnú činnosť v celej cirkvi, zabezpečovať cirkevnú disciplínu, navštevovať cirkevné zbory v celej cirkvi. Nie náhodou naša ústava zdanlivo dve rôzne povinnosti - chrániť vieroučnú čistotu a jednotu ECAV - vymenováva v jednom bode, pretože vierouku a jednotu cirkvi nemožno oddeliť.

Ústredné orgány na čele ktorých stojí generálny biskup a generálny dozorca cirkvi majú aj ďalšie úlohy. Sú to úlohy vo výlučnej kompetencii cirkvi ako celku, kam patria otázky vieroučné, bohoslužobné, cirkevnoprávne a hospodárske, pokiaľ ide o financovanie ústredia („generálnej cirkvi“). Okrem týchto úloh ústredné orgány niektoré úlohy zdieľajú v kompetencii s ostatnými Cirkevnými organizačnými jednotkami - COJ(napríklad misijné úlohy). V iných prípadoch, kde sa už aj decentralizovali určité úlohy na nižšie COJ, dospelo sa k ich čiastočnému spätnému delegovaniu späť na ústredné orgány ako príklad možno uviesť úlohy z oblasti cirkevného školstva a náboženskej výučby.

Iste na zabezpečenie odborného riešenia vyššie vymenovaných celocirkevných úloh zriaďuje synoda ECAV svoje poradné orgány – synodálne výbory, ale generálny biskup navonok reprezentuje cirkev vo všetkých týchto oblastiach a právna ale i morálna zodpovednosť je na predsedníctve ECAV a teda aj na generálnom biskupovi.

Predsedníctvo ECAV ako štatutárny orgán ECAV je jediné, ktoré zabezpečuje úlohy ECAV aj v oblasti reprezentácie. Taxatívne vymenovať v ktorých oblastiach Predsedníctva generálny biskup tieto celocirkevné úlohy plní je možné - ale len s rizikom, že sa niečo zabudne, napriek tomu sa pokúsím. Sú to: zahraničné vzťahy, oficiálne mediálne výstupy, ekumenické styky, styky s ústrednými orgánmi štátnej správy a inštitúciami celoštátneho charakteru. Odborné riešenia týchto úloh pripravuje generálny biskupský úrad, zodpovednosť je ale na generálnom biskupovi spoločne s generálnym dozorcom.

Určité úlohy generálneho biskupa a ústredných alebo celocirkevných orgánov vyplývajú z efektívnosti. Je to všade tam, kde je lacnejšie určité činnosti vykonávať ako servis pre celú cirkev centrálnie. Generálne presbyterstvo, predsedníctvo ECAV alebo generálny biskup aj dnes často vyhlasujú celocirkevné programy ktoré majú spravidla časovo obmedzený charakter. Na zabezpečenie odborného vedenia vyhlásených programov sa zriaďuje poradný orgán, ktorým je príslušná komisia (alebo pracovná skupina, riešiteľský

	<p>tím, organizačný štáb a pod.) ale opäť právne zodpovedá štatutárny orgán cirkvi a ním je Predsedníctvo ECAV.</p> <p>Cirkev podľa zákona 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností § 6 odsek (1) má právo zriaďovať a prevádzkovať napríklad účelové zariadenia. Môže ísť aj o zborové, seniorálne alebo dištriktuálne zariadenia ale ak ide o celocirkevnú pôsobnosť zriaďujeme celocirkevné zariadenia.</p> <p>V Pojednaní o pápežskej moci a prvenstve od F. Melanchthona čítame: „Že totiž evanjelium dáva mužom postaveným na čelo cirkvi poverenie učiť evanjelium, odpúšťať hriechy, prisluhovať sviatosti a okrem toho právomoc, čiže poverenie exkomunikovať tých, zločiny ktorých sú známe, ako aj dávať rozhrášenie tým, čo sa napravili. Podľa Vierovyznania je všetkým, i protivníkom jasné, že táto moc je Božím právom spoločná všetkým, ktorí sú na čele cirkvi, či sa menujú pastiermi, či staršími a či biskupmi... neskôr si vyvolia jedného, ktorý bol ostatným postavený v čelo, a to sa stalo preto, aby sa zabránilo rozporom... starší si vždy spomedzi seba vyvolili jedného a postavili na vyvýšené miesto; toho pomenovali biskupom, ako keď si vojsko ustanoví veliteľa.“ Z toho sa dá dedukovať, že aj kvôli poriadku v cirkvi je oprávnený aj úrad vedúceho či generálneho biskupa – tak, ako v cirkevnom zbore, kde sú viacerí farári, je jeden predsedajúci farár.</p>
<p>Aké máte plány do budúcnosti, ak nezískate funkciu generálneho biskupa?</p>	
<p>MIŠINA Dnes sú obe možnosti otvorené, no samozrejme, že nepoznám budúcnosť. Ak zvolený nebudem, stále som bratislavským farárom a seniorom Bratislavského seniorátu. Na druhej strane viem, že nič na tejto zemi nie je naveky, ani naše funkcie, postavenie, tituly, ocenenia a dokonca ani naše zdravie a život. Svoj cirkevný zbor učím, že všetko, čo prinesie život, treba prijímať ako z Božích rúk – a keďže sa snažím aj ja počúvať svoje kázne :-), chcem pokorne prijímať cestu, ktorou aj mňa Pán Boh povedie ďalej.</p>	<p>KLÁTIK Moje pôsobenie v cirkvi nie je viazané na biskupský úrad. Som povoláný za kňaza, duchovného našej cirkvi. Mojou povinnosťou i právom je zvestovať, kázať a šíriť evanjelium. Pokiaľ mi Pán Boh dá sily a zdravia, chcem v cirkvi pôsobiť tak ako v nej pôsobím už 26 rokov. Svedčiť a svietiť. Platí všetko to, čo som povedal už v odpovedi na Vašu prvú otázku, lebo moje povolanie je povolanie evanjelického farára. Toto povolanie cítim od Pána Boha, cirkev ma do tejto služby vyslala, a chcem v nej zotrvať.</p>
<p>Aké sú podľa Vás pozitíva a negatíva priamej voľby na všetkých úrovniach COJ?</p>	
<p>BROZMAN: Mám rád demokraciu a tu je na mieste. Viem, že to prináša úskalia a komplikácie, ale to k demokracii patrí. Ja sa jej teším. Repceme, keď je volebný konvent, potom repceme, keď si niektorí robia „čo sa im zachce“. Tešme sa a buďme spokojní s týmto demokratickým princípom. Iste, uvedomujem si, že demokracia nie je jednoduchá. Dokážu všetci posúdiť stav v cirkvi pri účasti na voľbách? To ale znamená, že máme byť aktívny a zaujímať sa o dianie, aby sme toto dokázali posúdiť. Zaujímať sa o dianie nielen v spoločnosti, ale aj v cirkvi. Teda žime demokraciu.</p>	<p>LUKÁČ Som stúpencom priamych volieb. Veriaci majú priamu možnosť vybrať si svojich predstavených. Je to ich právo i povinnosť. V tom vidím našu silu a je tu aj šanca ukázať určitú kultúru ducha, ukázať, že si svoje veci vieme riešiť v pokoji s rozvahou. Aj tým dávame svetu okolo nás svedectvo, akí sme.</p>
<p>MIŠINA Nebudem sa vyjadrovať k všetkým úrovniam volieb, pretože ich máme v cirkvi až-až.</p>	<p>KLÁTIK Veriaci v našej cirkvi majú právo slobodne voliť a sami si tak vybrať predstaviteľov cirkvi na</p>

Teraz je aktuálna voľba generálneho biskupa, resp. predsedníctva našej cirkvi.

Positívom priamej voľby biskupov je znanie demokracie. Ak volia všetci ľudia v cirkevných zboroch, zdá sa nám to demokratickejšie, než ako by ich mala voliť len istá skupina ľudí.

Problémom priamej voľby biskupov je, že ani súčasného, ani ďalšieho kandidáta/kandidátov ľudia v cirkevných zboroch vlastne nepoznajú. Ak bol doteraz vo funkcii, poznajú jeho fotografiu, lebo je v každom čísle Evanjelického posla. Ale nevedia, ako sa kandidát správa, keď nie je na očiach všetkých. Nevedia, aký má charakter, či je spravodlivý a otvorený, či nie je klebetný a zákerný, či je čestný a vie spolupracovať, či mu ide o cirkev – alebo len o seba, či spája cirkev, alebo ju rozdeľuje. Preto si myslím, že biskupa (predsedníctvo) by mali voliť ľudia, ktorí kandidátov poznajú, alebo majú možnosť sa o nich dozvedieť z prvej ruky pravdivé informácie. – Napr. predsedníctva cirkevných zborov daného dištriktu.

všetkých úrovniach. Túto možnosť nám priniesla reformácia. Tomáš G. Masaryk povedal, že ak má naša demokracia svoje nedostatky, musíme prekonávať tie nedostatky, ale nie prekonávať demokraciu. Pravdou však je, že žiadny systém nie je dokonalý.

Pri rokovaníach o reštrukturalizácii ECAV sa zamýšľame aj nad témou pozitív a negatív priamej voľby. Priame voľby a ich zavedenie do ústavy ECAV boli iste jasnou odozvou na obdobie totality ako ďalší prvok posilňujúci v našej ECAV tradičné prvky demokratičnosti správy vecí cirkevných. Či ale musia byť na každej úrovni COJ? – to už súvisí so širšou aktuálnou otázkou zjednodušenia administratívy, prerozdelením kompetencií medzi rozličnými úrovňami správy atď. Nemyslím si však, že akurát toto by sa muselo vo volebnom systéme teraz riešiť ako prioritný problém.

Kde podľa Vás, v dnešnej dobe ECAV najviac tlačí topánka?

BROZMAN: Podľa môjho názoru sa uzatvárame pred všetkým. Uzatvárame sa do seba, ale cirkev tu nie je iba sama pre seba. Má svoje poslanie. Tá kritika je do radov všetkých veriacich. Posolstvo evanjelia nesieme a máme niesť všetci. Každý tam kde je, či verbálne, rozhodnutiami, ale aj životom. Spravovaním vecí verejných, všetkého, čo nám bolo zverené.

MIŠINA Tiež nad tým premýšľam. Možno by bolo zaujímavé vypočuť si názory viacerých ľudí, ktorým naša cirkev nie je ľahostajná, aké majú skúsenosti, postrehy a podnety. Mňa tlačia:

- Pokazené vzťahy, ktoré sú obrazom nedôvery, delenia sa, klebiet, ktoré majú v našej cirkvi často aj u jej predstaviteľov veľmi vysokú váhu... Som tým prekvapený, ako si kazíme vzájomné priateľstvá, ako šírimo zlé meno niekomu, kto v cirkvi pracuje a s kým sme danú vec nikdy neriešili. Znechucujeme si vlastných ľudí, milujúcich svoju cirkev. Nepamätáme na slová Pána Ježiša, že *potom poznajú všetci, že sate moji učeníci, keď sa budete vzájomne milovať*. Zlé reči v cirkvi sú nebezpečné a nezodpovedné. Prenáša sa aj do ekumenických vzťahov, pretože ak nie sme láskaví k svojim, ako môžeme dôverovať a byť priateľskí k cudzím?

- Cirkev sa stáva misijne impotentná. Akoby sme nerozumeli nie len potrebe misie, ale ani misijnej úlohe. Možno to súvisí aj so vyššie spomenutými vzťahovými problémami. Misijné snahy sú napádané, označované za neluteránske, misijní pracovníci sú ohováraní, každá nová forma je prinajmenšom spochybňovaná. Cirkev bez misie nepočuje poverenie Pána cirkvi: *Chodte po celom svete a kážte*

LUKÁČ V zbytočných svároch, nejednotnosti, neochote vypočuť, v skrytej agresivite. Chýba nám praktické kresťanstvo, pokora a zmysel pre našu povinnosť. Zabúdame, koho sme a komu slúžime. Pripomínam slova: "Neviete čieho ste vy ducha." Luk 9,55. Tu je koreň problému.

KLÁTIK Myslím si, že o žiadnej oblasti v cirkvi, či už ide o školstvo, misiu, vieroučné otázky, ekuménu, mládež, deti... nemôžeme povedať, že je všetko úplne v poriadku, a že sa nenájde „kamienok“, ktorý by nás „v topánke netlačil“ a nebolo ho treba odstrániť.

Sekularizácia odcirkevňuje našu spoločnosť a láka aj cirkev či kresťanov prispôbovať sa svetu. Cirkev má byť však príkladom a má sa odlišovať od sveta. Pán Ježiš povedal: Vy ste soľ zeme, keď soľ stratí chuť, nie je už na nič súca, iba ju vyhodíť.

Príkladný farár, stojaci na Kristovej láske, pracujúci so všetkých síl a možností, ktorý vytvára prívetivé, srdečné a láskavé prostredie bol a bude vždy dôležitým pri vytváraní prítomnosti i budúcnosti našej cirkvi.

Aby sme mohli svietiť druhým a aby nás tí nenazvali farizejmi, musíme sami byť príkladom pre druhých. Príkladom v poctivom zaobchádzaní so zdedenými duchovnými i materiálnymi hrievkami po našich otcoch s ktorými sa nesmie nepoctivo šafáriť. Musíme byť príkladom v pomoci svojim bližným, ktorí sa ocitli v núdzi či už pre svoj vek, zdravotný stav, či pociťujú z akýchkoľvek dôvodov sociálnu vylúčenosť. Musíme byť príkladom pri výchove svojich detí v škole

<p><i>evanjelium a budete Mi svedkami...</i></p> <p>- Ešte spomeniem jednu našu slabosť: Nemáme víziu. Témy, ktoré by mali podporiť aktivitu cirkvi a jej smerovanie v súčasnosti, nahrádzame kontraproduktívnym hľadaním vnútorného nepriateľa. Je mi to ľúto že naša cirkev, ktorá bola v minulosti semeniskom kultúry, národného povedomia, pokrokových myšlienok i sociálnej práce, dnes sa mi javí zakomplexovaná a paranoidná.</p>	<p>a najmä doma v rodinách. My máme vnášať pokoj a porozumenie do medziľudských vzťahov v cirkvi, v spoločnosti i medzi národmi, ak chceme, aby nás nasledovali aj tí, čo kresťanskú vieru stratili.</p>
<p>Čo môže ECAV ponúknuť človeku 21.storočia?</p>	
<p>BROZMAN: Ja som v Evanjelickej cirkvi a.v. našiel Krista. Jednoznačne ponúkajme, lebo tak máme, živého Krista. Ak ľudia nájdu Krista, nájdu spásu, večnosť. „Kto verí v Syna Božieho, má svedectvo v sebe; kto neverí Bohu, urobil Ho klamárom, pretože neuveril svedectvu, ktoré vydal Boh o svojom Synovi.“ J 5,10 Pri pozornejšom sledovaní diania okolo zistíme, že hľadajúci netúžia po ničom inom iba po Bohu. Ale to čo sa im zdá jednoduchšie, tak to si vyberú. Niektí im musí povedať „ajhľa Baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta.“</p>	<p>LUKÁČ Nesmierne veľa. Viete si predstaviť, ako by vyzeral život bez Boha na svete? Čo by bolo s našimi rodinami, kde by sa rútili naše deti, koľko by bolo vrážd, závislých na drogách, statočnosť a poctivosť by boli neznámym pojmom? Môže taká spoločnosť prosperovať? Možno chvíľu áno, no dlhšie určite nie. Všetko by sa zrútilo. Máme veľký poklad. Naše poslanie je vznešené, popísal som ho v prvej otázke. Môžeme ponúknuť pokoj, prosperitu ,radosť, stabilitu. Môžeme ponúknuť zdravý vývoj spoločnosti po každej stránke. Pozor, aby sme náš vzácny poklad svojím konaním neznehodnocovali.</p>
<p>MIŠINA Myslím, že máme čo ponúknuť. Nie preto, žeby sme my mali schopnosti a obdarovania sami zo seba. Máme čo ponúknuť, pretože evanjelium, Kristus má čo ponúknuť. No Pán bohatstvo svojho požehnanie nedáva len predstaviteľom cirkvi a nikomu inému, ale <i>každému je daný prejav Ducha na všeobecný úžitok.</i> Treba otvoriť dvere Božiemu požehnaníu skrze ľudí, ktorých nám Pán cirkvi dal. Len spoločným úsilím, pokáním, novým odovzdaním sa Jemu a modlitbami za svoju cirkev a jej predstaviteľov môžeme dosiahnuť zmenu. Som presvedčený, že ju celá naša cirkev potrebuje.</p>	<p>KLÁTIK Božie slovo, ktoré zostáva naveky. Pre človeka nie je najdôležitejšie to, či žije v dobe svetových otrasov a nepokojov či biedy alebo v dobe zdanlivého pokoja a blahobytu, ale rozhodujúce je to, ako do tej či onej doby prehovorí Pán Boh svojim Slovom. Evanjelium ukazuje človeku východisko a ponúka záchranu v každej situácii. Zvesť evanjelia a prisluhovanie sviatostí ako to prikazuje Pán Ježiš je to, čo ponúka naša cirkev aj človeku 21. storočia.</p> <p>Pri ostatnom sčítaní sa k ECAV prihlásilo 320 tisíc občanov našej vlasti. Viac ako 100 tisíc ich je však v anonymite najmä našich veľkých miest - mimo našich kartoték, a my o nich nevieme. Avšak tých, ktorí prídu do chrámu Božieho vypočuť si zvesť slova Božieho je ďaleko menej - menej ako 10%. To sú fakty. Napriek tomu chceme ponúknuť naše kresťanské hodnoty vonkajšiemu svetu, aby sa tieto stali súčasťou morálky občianskej spoločnosti a základom pre štátnu legislatívu, ktorá by limitovala správanie sa politikov, biznismenov, finančníkov, sudcov a celej spoločnosti. Cyrilometodské tradície a teda kresťanské hodnoty, na ktoré sa naša Ústava Slovenskej republiky odvoláva, nesmú zostať len na papieri a my musíme priniesť zvesť o živom Bohu späť do spoločnosti. Na túto úlohu nesmieme rezignovať aj keby sme mali pocit, že sekularizácia je jav nezvratný.</p> <p>Našu službu lásky, diakonie i zvesti evanjelia očakávajú deti, mládež i dospelí, chorí, sirotky, vdovy. To je Božie poverenie pre našu cirkev.</p>
<p>Na záver</p>	
<p>MIŠINA Som si vedomý svojej nedokonalosti a slabosti. Nie všetko viem a nemám na všetky</p>	

problémy cirkvi recept. Verím že len spoločnými silami, vzájomným počúvaním sa, na modlitbách a v pokání, ale aj s úprimnosťou srdca a zápalom viery môžeme pomôcť svoju cirkev urobiť miestom, kde Duch Boží môže viať, kde prevláda láska nad strachom, kde si vieme jeden druhého vážiť a kde od detí až po starcov nachádzame duchovný pokrm a stretáme Spasiteľa a Jeho nasledovníkov. Ďakujem, že ste mojim odpovediam venovali toľko času.